

Abonamentele

Pentru Sibiiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiiu, strada Cismădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
 Manuscripte nu se înapoiază.

La

Abonament lunar

pentru Martie st. v.

— cu prețurile din capul foii —
 înviță

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA“.

Sibiiu, 1 Martie st. v.

Între scirile mai interesante, pe care
 le primim din Budapesta, sînt două, care
 merită o deosebită atențiune.

Una este privitoare la „Viitorul.“

Încă în conferența dela Budapesta în-
 temeiatorii „Viitorului“ au declarat, că
 se vor retrage după-ce vor fi convinși, că
 nu pot găsi în cercurile guvernamentale
 întîmpinarea binevoitoare, pe care o pre-
 supun la ele. Din toate cele câte s'au pe-
 trecut de atunci și până acum, ori-și-cine
 s'a putut convinge, că prevederile înteme-
 ietorilor „Viitorului“ nu s'au realizat.
 Încercarea făcută de dînșii a fost dar' din
 capul locului greșită, căci ei 'și-au perdut
 trecerea între Români, și tocmai fiindcă își
 perduseră trecerea, cercurile guvernamen-
 tale nu le-au mai dat nici ele nici o im-
 portanță.

Dacă e dar' adevărat, că „Viitorul“
 va înceta, această încetare va fi un eve-
 niment important în viața noastră politică,
 căci prin ea se încheie o acțiune pornită
 poate cu bună intențiune, dar' în nisce
 condițiuni nepotrivite cu situațiunea ac-
 tuală. Vom scî, că așa, cum au voit au-
 torii programului din Budapesta, nu se
 poate rezolva conflictul dintre noi și Ma-
 ghiari, — și acesta e lucru câștigat. E în-
 lăturat unul dintre punctele de discuțiune.

Renunțînd de a mai continua acțiunea
 începută, ca una, care nu este și nu poate
 deveni poporală, întemeietorii „Viito-
 rului“ vor fi sperînd a câștiga din nou
 o parte din simpatii și din încrederea, de
 care se bucuraseră mai nainte, în presu-
 punerea aceea, că retragerea lor e o
 dovadă îndestulătoare, că numai binele
 public 'i-a preocupat și îi preocupă. Nu
 li s'ar pute cere însă, ca dela programul
 de Budapesta să treacă cu o singură sări-
 tură la cel de Sibiiu. Înțelegem dar' că
 vorbindu-se despre încetarea „Viito-
 rului“ se pune totodată în perspectivă o
 nouă grupare, formarea unui nou partid
 român tot „moderat,“ dar' nu guver-
 namental, ci opozițional. Acest nou partid
 ar fi avînd apoi să întemeieze un nou ziar
 „Presa,“ cu program național deo-
 sebit de cel stabilit în conferența dela
 Sibiiu.

Noi sîntem, se înțelege, convinși, că
 nici această nouă încercare nu va reuși.
 E însă bine să se facă, pentru-ca să se
 convingă și aceia, care nu sînt încă con-
 vinși.

Nu trebuie să ne facem iluziuni nici
 asupra situațiunii, nici asupra dispoziți-
 unilor poporului român.

Nu s'a împlinit încă anul de când a
 apărut „Tribuna.“ La început ea pro-

dusese adevărată satisfacțiune în unele cer-
 curi și o adevărată spaimă în altele prin
 hotărîrea, cu care susținea programul ce
 adoptase. Au venit însă asupra noastră
 scandalurile din Cluj, confiscările de cărți,
 măsurile luate contra scoalelor și scolarilor,
 reuniunile de maghiarizare, procesele de
 presă, plimbările gendarmilor prin satele,
 ba până chiar și prin bisericile române,
 și încetul cu încetul aceia, care erau mul-
 țumiți cu „Tribuna“ au început a o
 găsi prea moderată, ear' cei ce se spăria-
 seră de ea o găsesc numai ceva cam aspră.
 Și dacă se vor urma lucrurile cum s'au
 urmat în anul trecut, în curînd „Tribuna“
 va fi ajuns să treacă înaintea multora mai
 de o potrivă cu „Viitorul.“

E dar' adevărat că „Viitorul“ în-
 cetează, el pierde de boala moderațiunii.
 De aceeași boală va peri și „Presa“, ziarul
 nou proiectat, de aceeași boală poate peri
 în sfîrșit și „Tribuna“, dacă nu-și va salva
 existența prin vre-o modificare în pro-
 gramul ei.

Căci înzadar ne căzim noi să ajungem
 la o înțelegere cu Maghiarii, când ei nu
 vor înțelegere, ci capitularea noastră. Ar
 trebui să vină o situațiune, care să-i moaie
 și să-i facă mai înclinați spre buna înțe-
 legere, ear' această situațiune noi nu o
 putem crea.

Ne facem dar obligatele încercări, și
 am profitat cel puțin atît, că avem con-
 știința liniștită a omului ce n'a lipsit dela
 datoriile sale.

În numărul penultim al „Tribunei“
 am dat publicității scirea, răspîndită atît
 aici în Sibiiu cât și mai cu seamă în cer-
 curile române din Budapesta, că Înal-
 t Preasfinția Sa Părintele Metropolit Miron
 ar fi adresat ministrului de culte un rap-
 port, în concluziunile căruia cere să fie
 descărcat de sarcina de Arhiepiscop și
 Metropolit. Drept urmare a îngrijirii
 noastre explicabile am dat expresie spe-
 ranței, că scirea alarmătoare, cu deosebire
 pentru modul demisionării, va fi cât mai
 curînd desmintită.

Deoarece ce ni se comunică cu aceeași
 posibilitate mai departe nu numai data
 precisă (2 Martie a. c.) a raportului Înal-
 t Preasfinției Sale către ministru, ci chiar
 și o alternativă imposibilă, pusă în același
 raport pentru eventualitatea neprimirii de-
 misiunii: spre liniștirea spiritelor și în in-
 teresul bisericeii ne simțim datori a stăru
 pentru o desmintire mai directă din
 partea Înal- t Preasfinției Sale cu atît mai
 virtuos, că nu sîntem îndreptățiți a admite
 nici că Înal- t Preasfinția Sa dispune de
 vre-un organ personal, nici că Excelența
 Sa Metropolitul gr.-or. al Transilvaniei
 și Ungariei poate autoriza pe vre-un
 organ a desminti în forme cu totul ne-
 cuviincioase sciri atît de neliniștitoare
 pentru întreaga biserică.

Revistă politică.

Sibiiu, 1 Martie st. v.

Nu s'a dat cas, ca un proiect să
 fi fost atît de maltratat și batjocorit, ca
 și cum e de present proiectul de lege pentru
 reforma casei de sus ungare. Domnul
 Tisza bine a știut-o, că cu casa magnați-
 lor nu poate face glume, — și acum,
 decât să renunțe la domnie, s'a socotit,
 că mai bine ar fi să facă concesiuni în
 dreapta și în stînga. Însă ce mai con-
 cesiuni deosebite! Dacă proiectul acesta va
 deveni odată lege, apoi nimene nu-l va
 mai pute cunoaște, — și va apăre, nici
 mai mult nici mai puțin, decât ca și un
 proiect eșit și votat din sinul opozițiunilor.

Într-o conferență, ce a avut loc între
 ministrul-președinte Tisza și între d-nii
 Iuliu Andrassy și Ferdinand Zichy, ca
 încredințați fracțiunilor opoziționale ale
 casei de sus, s'a adus la cale un com-
 promis în cestiunea casei de sus. Noi de
 mult am adus la cunoștința pu-
 blicului nostru, că între guvern și oame-
 nii de frunte ai opozițiunilor s'au ținut mereu
 pertractări, aceste pertractări însă nu au
 produs nici un rezultat pozitiv, ci numai
 apropiere. Acum d-l Tisza a declarat
 franc, că va face concesiuni și va
 împlini dorințele în toate direc-
 țiunile.

Conții Andrassy și Ferdinand Zichy
 au promis, ca în locul celor 160 membri
 numiți, precum prescrie proiectul de lege,
 să se numească la intrarea în vi-
 goare a legii numai treizeci, ear'
 în următorii patru ani să se numească
 din an în an câte cinci membri noi.
 S'a făcut învoeală și cu privire la aceea,
 ca magnații să aibă dreptul, de
 a-și alege cincizeci membri din
 mijloacul lor. Dispozițiunea cu privire
 la reprezentarea religiunii iudee
 s'a înlăturat cu totul.

Compromisele aceste au produs o
 mare indispoziție în cercurile
 partidului guvernamental. O parte
 a partidului liberal a declarat, că conces-
 iunile, pe cari le face dl Tisza, nu se unesc
 nici cu tradițiunile partidei, nici
 în general cu liberalismul, — și
 s'a discutat cu toată serioșitatea între mai
 mulți membri ai acelui partid idea, de
 a lucra dimpreună cu opozițiunea
 casei de jos într'acolo, ca să se res-
 toarne în casa deputaților pro-
 iectul modificat, cu atît mai virtuos,
 cu cît prin compromisele aceste se creează
 o lege, care numai după nume va mai
 semăna cu proiectul original.

Ziarului „Pol. Corr.“ i-se telegra-
 fează din Sofia, că Tarula răspuns prin
 domnul Kajamler președintelui Stam-
 bulow la telegrama Sobranjei cu
 privire la Bulgarii din Macedonia,
 că expresiunea de iubire și omagiu a po-
 porului bulgar 'l-a atins adînc, și că po-
 siția creștinilor din Peninsula Bal-
 canică, care formează totdeauna
 obiectul îngrijirii lui, 'i-a atras
 de mult atențiunea. Și contele Ig-
 natieff, principele Donducoff-Korsakoff
 și domnul de Laveley au răspuns
 în mod de tot simpatie acelor telegrame.
 În Bulgaria precum și în Filipopol s'au
 ținut din nou meetinguri pentru Bul-
 garii Macedoneni; alte meetinguri,
 ținute în Selvi, Gabrovo, Trojan,
 Zaribrod și Rodeniew au adus reso-
 luțiuni de expresiunea omagiilor pentru

principele Alexandru și a încrederii către
 cabinetul Karawelow.

Din Londra se scrie, că încor-
 darea între Anglia și Rusia s'a
 înăsprit groaznic și a ajuns la un
 punct de tot critic. O rumpere ime-
 diată e verosimilă. Toate diarele
 țin, că situația e foarte tulbure și cred,
 că ar fi de lipsă a se lua dispozițiunile mi-
 litare pentru India. „Pol. Corr.“ dîce,
 că situația din Afghanistan e foarte se-
 rioasă. Cabinetul e hotărît a nu se abate
 dela propunerile sale, și se fac mari pre-
 gătiri militare.

Convenția comercială cu România.

Cestiunea reînnoirii convenției noastre
 comerciale cu România devenind iminentă,
 credem a fi recomandabil, să reproducem
 din când în când voci mai importante
 din ambele părți despre dezvoltarea afa-
 cerii acesteia, ce are un interes extraor-
 dinar pentru noi și pentru frații nostri de
 dincolo. Înregistrăm de astădată ceea-ce
 dîce „Pester Lloyd“:

„Mai în același moment când a sosit no-
 vela de vamă înaintea ambelor legislative ale
 monarhiei, s'a denunțat și convențiunea
 comercială cu România decătră Ro-
 mânia. Între aceste două acte nu există de
 altcum altă legătură decât momentană, și dacă
 se introduce de vămă nouă pe produsele brute,
 cu deosebire pe bucate, ele se află în o rătăcire
 hotărîtă. Guvernul român mai mult la interpe-
 lațiunile din senat și cameră făcute în septemăna
 ultimă a anului 1884 a declarat, că e gata a de-
 nunța convenția comercială. Această hotărîre a
 repetit-o de atunci încoace și nu s'a opus nici
 exmiterii unei comisii parlamentare care să
 studieze cestiunea. Denunțarea convențiunii nu
 'l-a suprins pe guvernul nostru deci nici cît de
 puțin; ba noi ne aflăm chiar în fața unui fapt,
 care a fost prevădut cu mare siguritate cu mult
 mai de înainte.

„Austro-Ungaria a avut de altcum în contra
 acestei convențiuni comerciale — și cu deosebire
 în contra modului cum s'a executat ea în Ro-
 mânia — obiecțiuni atît de însemnate, încît re-
 visiunea ei din partea noastră trebuia cerută la
 toată întîmplarea. În România această cestiune
 e considerată ca o cestiune curat politică și con-
 siderată astfel, ea e tractată cu o animositățe, care
 se potrivește rău cu asigurările de prietinie reci-
 procă ce s'au obicînit în timpul mai nou între
 cele două state. Discuția tendențioasă se extinde
 până la date statistice. Pe când după calculul
 nostru importul monarhiei noastre în România
 față cu 68 milioane din anul 1878 au scădut în
 anul 1883 la 49 milioane, după datele celor din
 România importul Austro-Ungariei în 1878 ar fi
 ajuns suma de 168 milioane, ear' în anul 1883
 suma de 153 milioane franci. Ori cît de esențial
 diferesc cifrele, una e evidentă atît din datele
 austro-ungare, cît și din cele române, că adevă-
 ratul import total al monarhiei în România a scădut
 continuu dela 1877 încoace. Industriile singuratic
 au avut negreșit o trecere crescîndă în România,
 precum articolii de haine, cari după datele
 române, au progresat în următorul mod: 1876:
 2,978.000 franci; 1877: 8,986.000 fr.; 1878:
 7,401.000 fr.; 1879: 6,836.000 franci; 1880:
 7,645.000 franci; 1881: 7,772.000 fr.; 1882:
 8,121.000 fr.

„Afară de aceea importul de piei lucrute,
 blane, mărfuri textile de tot soiul, mărfuri de metal
 și lemn, s'au urcat în mod simțit. După datele
 austro-ungare în anul 1883 am importat în Ro-
 mânia mărfuri în preț de 48.7 milioane florini,
 între care: zahăr în preț de 3.2 milioane, măr-

furi de bumbac în preț 2-3 milioane, materii de lână în preț de 4-8 milioane, haine în preț de 3-8 milioane, alături în preț de 1-2 milioane, hârtie în preț de 1-1 mil., mărfuri de lână în preț de 5-4 mil., mărfuri de lemn și os în preț de 2-2 mil., alte diverse mărfuri în preț de 2-2 milioane, și mărfuri mărunt, oroloage instrumente musicale etc. în preț de 3-1 milioane.

„Acest comerț considerabil s'ar fi putut stabili, deși favorul României oficiale momentan s'a dat pe partea Englezei și a Francei și cu toate că întreagă opinia publică a susținut o propagandă neîntreruptă în contra produselor austro-ungare. Dacă alta nu, atunci chiar și această împregiurare ar dovedi, că România e avisată cu comunicațiunea în prima linie la Austro-Ungaria și că acea comunicațiune în contra tuturor agitațiunilor gravitează în mod firesc într'acoe și se alimentează de aci. România, care momentan se află în o crasă comercială și agrară, ar face mai acută această crasă, dacă s'ar închide față cu Austro-Ungaria preste măsură. Tendința față cu aceasta pare că există și excluderea produselor economice române de pe teritoriul nostru e de a se privi ca o faptă, pentru care responsabilitatea cade asupra României. Plângerile, ridicate din partea României în contra procedurii față cu măsurile luate la noi în contra comerțului ei cu vite, — sunt rău motivate, deoarece nici o țară de pe lume nu poate neglige de a se apăra după puteri în contra unui teritoriu, în care dispozițiile contra boalei de vite se execută în mod notoriu atât de rău, ceea ce în România s'a întâmplat foarte adeseori. La nici o întâmplare însă nu se poate cu aceea excusa tractarea ce o suferă în România produsele noastre industriale. Această tractare învoalvă în sine adeseori o rupere a convențiunii.

„Renoirea convenției comerciale e în general pentru România o cestiune tot atât de importantă ca și pentru Austro-Ungaria. Chiar și diferențele dintre amândouă statele monarhiei nouă nu ne par atât de mari, după cum le buciună acum cu mare emfază unele foi patriotice din Viena. Deoparte la importul de produse industriale în România participă și Ungaria și în special Transilvania în mod mai considerabil; de altă parte vamie agrare, despre a caror valoare de curând ne-am pronunțat în mod de tot nepreocupat, sunt în mare parte și în interesul economiei rurale austriece și prin urmare nu sunt intenționate numai spre avantajul Ungariei. Putem de altmădă sperăm că contrarii nostri din România vor ajunge în decursul desbaterilor la o concepție corespunzătoare a relațiilor terii lor față de monarhia noastră; într'aceia însă trebuie să spunem că e de așteptat ca să prindă puțin reson și amicii nostri din Austria pentru-ca să nu provoace din nepricepere o disonanță între ambele state ale monarhiei, ale cărei consecvențe ar aduce folos numai

străinătății. Politica comercială a monarhiei e destul de serioasă pentru a produce conflicte între ambele state chiar și dacă colegii nostri austriaci nu-și vor întoarce într'acolo agerimea de spirit.”

Reproducem și ceea ce i se scrie lui „Pester Lloyd“ din Viena relativ la denunțarea convențiunii noastre cu România.

„Ni se scrie din Viena“ ȋice Pester Lloyd —: „Denunțarea convențiunii comerciale din partea României produce în cercurile comerciale de aci o impresiune de tot nefavoritoare. Dacă tractarea mărfurilor de proveniență austriacă la vămile române și între relațiile ce au existat până acum a dat ansă la multe și drepte plânsori, atunci, considerând situația României ca o țară agronomică și care se ocupă cu cultura vitelor, considerând apoi și dificultățile ce s'au pus în timpul ultim exportului de cereale și vite al României, de sigur că nu se poate aștepta dela dispozițiile convenției nouă, ce se va încheia, o tractare mai bună a artichilor nostri de industrie. Pentru rapoartele comerciale ale Austriei a fost până acum normativă clausula despre națiunile „mai mult favorite“. Pe timpul când România era sub suzeranitatea Porții, în favorul Austriei existau excepțiuni. Dorințele lumii noastre comerciale nu sunt exagerate; ele culminează în aceea, ca reprezentanța diplomatică a imperului nostru să nusească într'acolo, ca concurența fabricatelor austriece să aibă teren și mai departe pe piețele României alături de fabricatele franceze, engleze și germane. . . . Conform unei sciri oficioase sosite din București, guvernul de acolo intenționează a supune tariful vamal unei revisiuni generale pentru a tracta la încheierea convențiunilor nouă cu siguraticile state pe baza unui tarif nou. Se are deci în România în vedere denunțarea convențiunilor și cu alte state.”

Correspondențe particulare ale „Tribunei“.

De lângă Deva, 13 Martie 1885.

Românii gr. orientali ai arhidiecezei noastre au aia de după aceea, mare fărâșare. Compania electorală pentru membrii sinodului eparchial s'a început și se continuă cu un interes ne mai pomenit până acum în viața noastră constituțională.

Astfel ieri în 28 Februarie st. v. s'a săvârșit pretutindenea alegerea de deputați clericali, Duminecă în 3 februarie se va efectua alegerea membrilor sinodali mireni de către singuraticile sinoade parohiale, ear' de Duminecă într'o săptămână se va întâmpla scrutinul voturilor.

Rezultatele alegerilor deputaților clericali sunt aproape toate cunoscute; — încăiri încă

n'am auzit să se fi întâmplat lucruri, ca și cum sau întâmplat cu privilegiul alegerii din Hondol (cercul electoral al VIII.)

Ca să fie cât se poate de obiectiv, și ca publicul indulgent, se veață, cum se abuzează de libertatea alegerii, mă voi strădui a descrie tot mersul acelei alegeri așa precum a fost.

Adunându-se preoțime aambelor tracte, cari formează acel cerc, la locul designat de către comisarul consistorial, acesta prin o cuvântare acomodată, face încă odată cunoscut alegătorilor scopul întrunirii lor, îi provoacă ca fie-care să se folosească de dreptul său și să-și dea votul așa precum îi dictează conștiința, și pentru acela, pe carele îl află de mai demn spre a reprezenta cercul acesta, — și după verificarea alegătorilor și alegerea notarului și bărbatilor de încredere declară colegiul electoral de constituit și suspendă ședința pe ȋeece minute.

În acest interval protopresbiterul tractului Geoagiului II domnul Sabin Piso își ridică vocea și adresează tuturor alegătorilor de față o cuvântare, prin carea — de și prea bine o scia, că majoritatea era pentru domnul protopop din Sibiu Simeon Popescu — recomandă alegătorilor de deputat pe domnul secretar metropolitan Nicanor Frateș, spunându-le, că domnul Frateș e *totum factum* la consistorul din Sibiu, că preoțimea noastră are mare trebuință de D-s'a în afacerile sale, că dela D-s'a află ori ce rezolvire a actelor oficioase etc. cu un cuvânt vorbea veteranul protopop de nici cu cel mai aprig cortez guvernamental nu l'ai fi putut asemăna. Toate ar fi fost bune și frumoase, eu unul încă nu detrag nimica din meritele domnului Frateș, — numai să nu fi fost vedită intenția de a înfricoșa prin aceste pe alegători, de a face asupra lor presiune morală, ca să se înstrăineze de către candidatul lor. —

Efectele acestei corteșiri au și fost unele dintre cele mai funeste. Ajungând lucrul la votisare, care la dorința majorității alegătorilor a fost secretă, s'au ivit vre-o câteva țidule dubioase, cari au adus în nedumerire pe majoritatea alegătorilor, și până nici n'ai mai putut dl comisar consistorial Basiliu Pipoș enunța rezultatul alegerii, între alegători s'a născut cea mai mare confuzie, voind unii a considera de nulă alegerea și de a proceda la o altă alegere nominală, ear' alții insistau pe lângă alegerea deja efectuită, cu un cuvânt era un tumult, un sgomot, încât dl comisar consistorial nu putea nicisă mai ajungă la cuvânt. Într'aceste dl protopop Piso, care era totodată și bărbat de încredere, a părăsit cu ai sei localul de alegere, — și dl comisar era acum nevoit — pentru evitarea altor neplăceri — a disolva colegiul electoral. Astfel în cercul nostru a rămas alegerea fără rezultat.

Dacă îmi aduc bine aminte și în Sebeșul-

săsesc s'a ivit cu privilegiul alegerii de deputat clerical pentru congresul național bisericesc un cas analog acestuia.

Fără de a fi pentru sau în contra unuia și altuia dintre prea stimați domni candidați, — și vă mărturisesc că sunt departe de ori-ȋee preocupăȋe, — nu mă pot reține de a nu exprima în acest prețuit ȋiar o dorință generală, și aceea e adevă, că cu astfel de privilegii ar trebui în interesul bine înțeles al națiunii și al bisericii noastre, să stăm departe de ori-ȋee interes particular, — pentru un blid de linte. . . .

Din părțile Sătmărilor.

Este în genere cunoscut, că starea noastră actuală e foarte critică.

De pe terenul politic sîntem aproape alun-gați, și numai puterea de rezistență pasivă ne scutesce de o corupȋiune amenințătoare.

Pe terenul cultural întîmpinăm cele mai grele obstacole, — cari ne împedecă în cursul dezvoltării noastre. E bine, că se află bărbăȋi devotați, cari susțin lupta cu rezoluȋiune bărbătească, ne conduc cu vederi clare și nu lasă a se deȋosi instituȋiunile noastre în unelte meschine ale tendenȋelor dușmănoase.

Putere de a ne apăra este în noi destulă, durere însă, că în actul apărării de multe-ori ne vătămăm unii pre alȋi perȋdend din vedere, că prin aceasta întărim tabăra inimică și ne mărim durerile proprii.

Noi Românii Sătmăreni în special sîntem expuși la persecuȋiuni barbare. Ne apărăm pe cât putem. Ne este spre mângăiere, că se ridică voci simpatice din publicul român în favoarea noastră. Așa cu multă plăcere și viu interes am cetit în coloanele acestei prețuite foi corespondenȋele ingenioase ale unui domn „Silviu“. Sîntem cu recunoștință pentru vocea simpatică ridicată în apărarea românismului nostru periclitat.

Însă nu mai puțin ne-a părut rău, când în lupta de apărare, poate necăȋit de adună durere, a lovit cu cuvinte și acuze grave în un bărbat foarte bine meritat al culturii noastre naȋionale: înțeleg în veneranda persoană a reverendisimului domn Ștefan Bilț, canonic în Gherla. Eacă apărând o cauză dreaptă, a produs o cauză foarte nedreaptă.

Aceasta ne-a durut pe toȋi, cari cunoaștem starea lucrului. Și mi se pare, că și domnul „Silviu“ putea să scie, că vinovăȋiile produse de el, provin tot din acel isvor, din care au curs denuncieri infamă în contra dlui Dr. V. Lucaȋiu; și așa ori în public, ori pe cale privată să fie acele pertractate, din tot lucrul se face o clădire pe nășip. Așadar' fără de temei este acusa, că reverendisimul dn Bilț îl părătesce pe acest nefericit Szabó din oare-cari respecte de natură mai delicate. Din contră, este un adevăr recunoscut, că numitul domn canonic în toată viaȋa sa a fost un model de virtute și de cel mai firm caracter naȋional românesc. Noi nu cercăm doveȋi pentru aceasta, căci viaȋa lui au fost și este o carte deschisă, în care cetim despre fapte săvârșite cu zel și devotament deosebit pentru cauza noastră naȋională.

Să fie destul aici a aminti, că foile maghiare de aici și din capitala Ungariei îl descriu

Foița „Tribunei“.

Teoria lui Rösler.

Timp foarte îndelungat, aproape o mie de ani, urmașii colonilor romane aședate în Dacia dispar din istoria popoarelor europene, nicăiri în documentele istorice păstrate până în ȋilele noastre nu se mai face amintire despre ei.

Încă pe timpul domniei romane colonii aveau să-și apere în lupte grele viaȋa, averea și cultura față cu barbarii ce năvălau despre meadă-noapte și răsărit asupra lor. Cu atât mai grele au devenit aceste lupte, după-ȋe atât trupele romane, cât și parte mare din populaȋiune s'au retras la locurile mai adăpostite de peste Dunăre. Timp de mai multe veacuri, dela intrarea Goȋilor în Dacia până la sosirea Maghiarilor, ba chiar și după sosirea acestora, timp de cel puțin o sută de ani, pământul locuit astăȋi de Daco-Români era mereu cutrierat de oarde, care făceau stabilirea culturii peste puțină. Lup-tând mereu cu acești năvălitori, Românii au scăȋut din ce în ce, au fost siliȋi a se retrage la locurile mai dosnice și au pierdut în cele din urmă parte mare din formele de cultură romană moștenite dela părinȋii lor. Astfel, scăȋuȋi la număr, risipiȋi pe o mare întindere de pământ și reȋuși în cultura lor, ei n'au putut desvolta vreo activitate, prin care să fi lăsat o urmă despre existenȋa lor, în însemnările popoarelor de atunci. Au rămas oare-cum uitaȋi, neȋăȋaȋi în seamă de lumea, în mijlocul căreia trăiau.

Ei existau însă, și îndată-ȋe se mai limpeȋesc lucrurile, se reivesc în istorie ca o admirabilă dovadă despre trăinicia rasei romane.

Ni se pun acum trei întrebări.

Prima este, dacă poporul român, așa cum se reivesce după aproape o mie de ani în istorie, este totalitatea urmașilor direcȋi ai colonilor romani, ori un amestec din fel de fel de elemente romanisate? În genere Românii sînt luaȋi drept nisce urmași ai colonilor romani. Se susȋine, că Dacii parte au fost stȋrpiȋi, parte au emigrat după cucerirea romană, și că în urmă Românii, în conștiinȋa lor de rasă superioară, s'au ferit de amestecul cu alte rase inferioare. În deosebi Rösler susȋine cu toată tăria, că Românii nu s'au amestecat nici cu Dacii, nici cu alte popoare din Dacia.

Se mai susȋine însă, că o parte însemnată din Daci a rămas aici și după cucerirea romană, s'au romanisat și că poporul român e născut din încrucișarea Romanilor cu Dacii, ear' în urmă el s'a sporit prin elemente străine, mai ales slavone, pe care le-a romanisat. Doveȋi istorice pentru susȋinerea acestei păreri nu se pot găsi. E numai sigur, că noi Românii am trăit timp îndelungat în vecinătatea Slavonilor și că mare parte din țeara noastră a fost locuită odată de Slavoni. Din aceasta însă nu se poate trage cu destulă positivitate concluziunea, că acei Slavoni au fost romanisaȋi; e chiar mai probabil, că ei, ca rasă mai inferioară, au fost stȋrpiȋi, că au perit, fiindcă nu se puteau susȋine în lupta pentru existenȋa față cu rasa romană, mai trăinică, ȋeă-ȋe se întâmplă și în ȋilele noastre.

Se poate dar' ca fel de fel de elemente să se fi contopit în poporul român, însă ȋeă-ȋe constituie naȋionalitatea română, ȋeă-ȋe dă caracterul rasei române, ȋeă-ȋe este permanent și hotărȋtor pentru menirea istorică a Romanilor e elementul român, care stȋrpesce pe celelalte, cum stȋrpesce stejarul toate soiurile de copaci răsărite în preajma lui.

A doua întrebare este, dacă rămășiȋele colonilor romani au pierdut în timpul năvălirilor barbare numai formele culturii romane, ori au trecut printr'un proces de degenerare, s'au ticăloșit, au ajuns a fi mai puȋini oameni ca străbunii lor? Sînt unii, se înȋtelege, de părerea, că Românii sînt o degeneraȋiune a Romanilor, și aceasta o vor susȋine toȋi dușmanii nostri, cătă vreme nu-ȋi vom fi silit prin faptele noastre să recunoască adevărul, că o cultură se poate perde, dar' efectele ei rămân în formă de nobilitate a rasei trecute prin ea. Românii au o cultură moștenită, care ese la iveală în fiescecare manifestaȋiune a vieȋii lor. Gustul Româ-nului, cuminȋia lui, cuvînta lui, bogăȋia lui de forme sociale, aceste și altele ca aceste, nu sînt lucruri luate din senin, ci moștenire dela nisce părinȋi, care stăteau odinioară foarte sus în scara dezvoltării.

A treia întrebare este, dacă Românii, care se ivesc în secolul XIII în Dacia, nu cumva sînt tot Românii, care se iviseră mai nainte ca element de cultură, și ca organizatori sociali la dreapta Dunării, în imperul Bulgaro-Român.

Aceasta e întrebarea, care ne preocupă, când e vorba de Rösler.

Rösler susȋine, că noi Românii nu sîntem decât nisce Macedo-Români trecuȋi aici după căderea împărăȋiei Bulgaro-Române. Doveȋi nu are pentru susȋinerea acestei tese: el dovedesce însă, că nicăiri înainte de epoca indicată de dînsul nu se face în mod sigur amintire despre Românii aședăȋi la stînga Dunării. ȋice dar': Nu se vorbesce de voi; prin urmare nu eraȋi aici.

Teoria aceasta e contra conștiinȋei noastre istorice, și e lucru foarte firesc, că ea produce în noi un viu resentiment. Îndată-ȋe s'a ivit cartea lui Rösler, s'a produs dar' în cercurile noastre literare un puternic curent contra teoriei susȋinute de ea. Cine are să-l combată pe Rösler? cine are să-ȋi răsȋoarne teoria? De vreo două decenii se pun mereu aceste întrebări, fără ca să se găsească omul, care să le dea răspunsul.

În timpul acesta adversarii nostri, și în deosebi Maghiarii, s'au folosit de teoria lui Rösler în luptele lor politice, dându-ȋi siliȋia de a stabili în opinia publică principiul, că fiind noi veniȋi abia tȋrȋiu după întemeierea statului aici, sîntem nisce venetici, care trebuie să ne mulȋumim cu poziȋia, pe care ei au bunăvoinȋa de a ni-o crea.

Era dar' cu atât mai virtos de temut, ca cedând curentului general, unul ori altul dintre literaȋii nostri va face fără destulă pregătire încercarea de a răsȋurna teoria lui Rösler, ȋeă-ȋe nu poate decât să-ȋi dea cu atât mai mare tărie acestei teorii.

Aceasta s'a și întâmplat.

cu toată mahnirea șovinistului, de daco-român încarnat, de bună seamă pentru că valorile șovinismului lor s'au frânt în stânca caracterului sau românesc.

Apoi eată în mijlocul luptei celei mai ferbinți ce o avem cu o societate coruptă și demoralizatoare, el a fost care a dat sancțiune dreptelor noastre năsuințe, oprindu-i în două circulare pre învățătorii expuși la rătăcire și la seduceri, se nu cuteze a cerși premii dela nisece oameni, ca ai societății „Széchenyi”.

Acum oare cum i se pare domnului „Silviu” cine are dreptate, noi cari avem date autentice, sau domnia lui, care îl acasă pe nisece informațiuni reuțăcioase și greșite.

Trebuie să-i cadă rău, domnului „Silviu” dacă va cugeta, că amărește prin scrisese sale pre un bărbat încărunit în luptă onestă pentru susținerea și apărarea cauzelor noastre naționale. Ne temem, că cetind venerabilul bătrân corespondențele domnului „Silviu” va fi fost silit să exclame:

„Feresce-mă Doamne de amici, că de inimi m'am sciut apăra!”

Clerul român din comitatul Sătmăruului este cu toată stima și cu toată adheziunea față cu reverendisimul domn Bilț, și eu în numele mai multor, îmi țin de datorință a publica ordurile aceste ca un devotament și omagiu față cu persoana lui atacată cu atâta nedreptate.

Un preot Sătmărean.

De lângă Arieș, 9 Martie 1885.

De câte ori Maghiarii au trebuință de sprijinul națiunii noastre pentru a-și face trebile lor, totdeauna se adresează în mod lingusitor, afabil, promițând cerul și pământul „regatului sf. Stefan”, când vine însă vorba la adevăratele, atunci își uită de promisiuni, de cuvântul de onoare, uită de toate, întorcându-i spatele.

Exemple de aceste avem sute și mii, și Românul tot nu vrea să învețe minte din acele.

Spre a ilustra în parte acest adevăr, voi pune înaintea on. cetitorii următoarele:

Românii din Munții-Apuseni cu ocaziunea alegerilor membrilor în comitetul comitatens a comit. Turda-Arieș în cercurile Iara-de-jos și Trascău au făcut un compromis cu Maghiarii guvernamentali, contra opoziționalilor, ca să scoată și reprezentanți români amăsurați numărului alegătorilor, și compromisul s'a făcut pe cuvântul de onoare, însă sub decursul scrutinării voturilor s'a dovedit că candidații români au fost sterși din ședule și înlocuiți cu Maghiari, și rezultatul a fost, că în cercul Ierii a scăzut numărul Românilor, că după în al Trascăului a reușit numai unul, și ca purpă pe colac apoi i-au ris și batjocorit în față, pentru că i-au putut purta pe Români a mătă-oarbă.

Cu ocaziunea alegerii deputatului dietal în cercul Trascăului, dacă Românii din Câmpeni și giur nu spărgeau solidaritatea conferinței Sibiane prin participarea lor, căderea candidaturii guvernamentale era sigură. Dar amăgiți și seduși de omnipotentul pașă din Câmpeni prin promisiuni și terorizări făcute preoților și învățătorilor, nepoții lui Horia (?) au pornit cu toții în ajutorul mamelucului „stărimătorului de naționalități”, urmând acestora și cinstita preoție și un învățător din Lupșa cu excepțiunea pâr. A. Cioran, seduși de promisiunile solemne, că preliminarul reprezentanței comunale cu privire la lefite învățăto-

Scrierea publicată de dl Dr. A. D. Xenopolu sunt acum câteva luni pentru combaterea teoriei lui Rösler a produs o impresiune penibilă în cercurile noastre literare. Căci Rösler e un autor de valoare, care a muncit mult mai înainte de a fi scris cartea sa despre Români și ne-a făcut, la urma urmelor, mari servicii prin aceea, că a arătat, ce se scie și ce nu se scie cu destulă siguranță despre trecutul nostru. Cel ce vrea să-l combată cu succes, trebuie să aibă aceeași pregătire, să vină cu același aparat științific și să arde, că se poate scie despre trecutul nostru mai mult decât ceea-ce scia Rösler. Dl Xenopolu nu ne dă însă nici izvoare nouă, nici mai multă lumină nu aruncă asupra izvoarelor până acum cunoscute, ba combatând pe Rösler, alunecă spre teoria slavistilor, care inclină a-i considera pe Români, dacă nu ca o ramură a rasei slave, cel puțin ca un popor produs sub înfrîurirea slavonă și tare amestecat cu elemente slave.

În acest sens se pronunță o critică publicată în „Teara Nouă” din București asupra cărții dlui Xenopolu.

Reproducem această critică, fără însă ca să admitem tot ceea-ce se susține în ea, îndeosebi fără ca să consimțim cu ceea-ce este personal în ea. Dl Xenopol poate greși, poate să fie preocupat, nu putem însă admite, că un Român, căci Român e dl Xenopol, poate să servească în toată conștiința cauză Slavilor.

(Va urma.)

rilor se va aproba, solvindu-se din cassa alodială, având la an un plus de câte 6—700 fl. din regale; și astfel unii seduși în un mod, alții îmbătați cu apă în alt mod, s'au dus la urnă acoperiți de rușinea și blamul națiunii, ce au și meritat, și ce le-au fost în urmă și răsplata.

Lupșenilor însă nu numai că nu li se concede solvirea salariului învățătorilor din alodiu, dar prin o rezoluțiune a vice-comitetului, la recursul făcut, au primit îndatorirea a reînțoarce și sumele scoase spre acest scop în anii trecuți.

Eată dar cum sciu domnii Maghiari răsplăți umiliții celor ce le servesc cauza, eată cum plătesc pe cei ce se fac unelte oarbe în mâna asupritorilor noștri?!

Mai mult încă.

În 26 și 27 Februarie n. s'a observat că trec mai multe cete de câte 4 gendarmi pe drumul ce duce din capitala comitatului înspre muntele „Găina”, și oamenii neîndatinați cu așa ceva, nu-și puteau explica această mișcare extraordinară a agenților siguranței publice.

Și numai după-ce acestia au fost puși în posturi prin comunele mai însemnate de pre lângă Valea Arieșului, ca să privegheze să nu se facă demonstrațiuni în memoria lui Horia, Cloșca și Crișan, s'a deșteptat poporul, care nesciind sau neaducându-și aminte de ziua executării lor, nici n'ar fi făcut nimic, așa însă vădând că guvernul acesta binevoitor se îngrijesc atât de mult de eroii și martirii libertății poporului român spre a le face amintirea cât se poate mai solemnă, nici poporul n'a rămas de tot indiferent, arătând că sciu prețul și țină în minte pre binefăcătorii sei.

Astfel în Sălciva, în ochi gendarmilor, în seara din 27/15 Februarie deodată de pe 3 dealuri se înălțară 3 coloane de foc către cerul limpede urmând acestora apoi 3 versuri puternice dela fie-care foc „întru memoria lui Horia, Cloșca și Crișan.” — „Trăească opinea română!”

Parastase încă s'au celebrat în mai multe biserici Sămbătă în 28/16 Februarie a. c.

Dela guvernul actual și dela mamelucii sei nu se mai poate aștepta nici un lucru de treabă, nici un act pentru consolidarea patriei, și prin aceasta au făcut, ca sēmēnta agitațiunii, ce o au sēmēntat și seamēnă mereu Maghiarii în poporul nostru pacinic, să prindă rădăcini tot mai afund în inimile lui „ținând minte” că oare-când acești domni i-au oprit de a se ruga lui D-zeu — resplătorul, drept al faptelor — că s'a vătēmat libertatea conștiinței și a cultului, ce are Românul mai sfânt, și că în Dumineca a 2-a din postul cel mare, i-au scos din biserică cu baioneta, îndrumându-i a se duce la cărmă; și, ținând minte” toate aceste, la ocaziuni binevenite, când vor cere concursul poporului, el le va arunca toate aceste în față și ochii d-lor, și apoi își vor întoarce față de către dînșii cu un dispreț demn de ei.

Acestea vor fi poate rezultatele faptelor și ale moralului profesat de omnipotenții dietei și înghititorii neamului opincarilor. Delta.

Cronică.

Prelegere publică. Duminecă în 15/3 Martie a. c. va prelege în casina română din Sibiu profesorul Ioan Ghibu despre „Omenimea în cursul timpului.”

Începutul la 6 oare precis. Bilete de intrare cu prețul de 20 cr. de persoană (jumătate pentru studenți) se vor căpeta la cassă.

Proiectul de lege pentru pensionarea funcționarilor de stat e subdesbatere preliminară în toate partidele dietei din Budapesta. De present se desbate asupra secțiunii referitoare la funcționarii de poștă și telegraf.

Despre alegerea deputaților clericali pentru sinodul arhidieceșan gr. or. am primit până acum următoarele scrieri pozitive: în cercul I al Sibiuului s'a ales: **Nicolau Popea**, vicar archiep. și archimandrit; în cerc. II (Sălășe): **Dr. Nicolau Maier**, protopresb.; în cerc. III (Sebeș): **Ioan Hanea**, direct. sem.; în cerc. IV (Orăștie): **Ioan Papin**, protopresb.; în cerc. XII (Cluj): **Vasile Roșescu**, protopresb. După corespondența noastră primită adi de lângă Deva în cercul VIII al Geoagiului **alegerea a rămas fără rezultat.**

Călcarea librăriei din Năsăud. Biroul oficios de corespondență a trimis diarelor următoarea telegramă: „La mandatul comitetului suprem bar. Desider Bánffy protonotarul comitatului Bistrița-Năsăud”, Ioan Pănczel, a făcut într-o librărie din Năsăud o perchișiție domiciliară și a sesistat acolo opt exemplare din opera lui *Densușianu* „Istoria lui Horia”. Perchișiția a constatat, că librăria a întreținut rapoarte cu astfel de firme, care fac o agitație primejdioasă în contra statului unguresc. Afacerea sa predat judecătoriei criminale. Va să dică guvernul de o parte permite expres ca opera d-lui Densușianu să treacă granița țerei noastre și de altă parte sesizează cu un sgomotos aparat oficial exemplarele ce se află în librăria din Năsăud,

deklarând totodată rapoartele cu unele firme, din România de neiertate. Ei bine, care sunt acele firme primejdioase despre ale căror existență până acum nu s'a auzit nimic nicăieri și din nici o parte, fie aceasta chiar șovinistă maghiară? Nu cumva toți librarii din România sunt primejdioși pentru statul maghiar, de vreme-ce editează și vând cărți românesce?!

Așteptăm cu încordare rezultatul cercetării.

Oprirea unui congres literar din Croația. Guvernul țerii a oprit printr'un emis către președintele Academiei slave de sud emisa congresului literaților slavici de sud, pe care Academia l-a fost convocat pe toamna anului curent.

La interpelația d-lui Cogălniceanu cu privire la declarația ministrului ung. de comerț despre urcarea vămii pe materiile brute și despre susținerea oprirei importului vitelor din România, ministrul Brătianu și Câmpineanu au făcut următoarele declarațiuni: Guvernul dimpreună cu parlamentul își va face datorința. Camera având încredere în energia și patriotismul guvernului, a primit cu 78 contra 10 voturi ordinea de zi. Nouă deputați s'au abținut dela votare.

De asemenea a discutat și senatul României asupra interpelațiunii privitoare la oprirea importului de vite cunute în Austro-Ungaria. După răspunsurile ministrilor Brătianu și Câmpineanu, senatul a primit ordinea de zi, ce exprimă încredere în patriotismul guvernului.

Raportul

comitetului Reuniunii femeilor române din Sibiu către adunarea generală, ținută la 12 Martie n. 1885.

Onorată adunare generală!

Comitetul Reuniunii femeilor române din Sibiu aduce prin raportul de față la cunoștința onor. adunării generale rezultatul activității sale dela 26 Octomvrie (7 Noemvrie) 1884 încoace.

Este cunoscut onor. adunării generale, că acest comitet având în vedere înmulțirea averei și asigurarea școalei noastre, în sensul §-lui 21 din statute a luat măsuri pentru arangierea unei loterii de efecte încă în ședința sa din 9/21 Maiu a. tr.

Pentru-ca onor. adunare generală să aibă o idee clară despre întreaga procedură a comitetului pentru această întreprindere, ne permitem a desfășura mai pre larg toate fazele, prin care a trecut.

Precum s'a amintit și în raportul din 25 Octomvrie (7 Noemvrie) a. tr. rezultatul apelului nostru către publicul român pentru sprijinirea acestui scop, a fost unul dintre cele mai îmbucurătoare. 1000 câștiguri s'au ales din cele 1361 obiecte incuse din toate părțile; ear' unii dintre generoșii donatori prevădând multe cheltuieli impregnate cu această întreprindere au trimis donuri în bani și s'au exmis 12,000 sorturi în valoare nominală de 6000 fl.

În 15/27 Noemvrie a. tr. s'a deschis expoziția, — despre care încă s'a făcut amintire în numitul raport, — în localitățile doamnei Maria Cosma, care a fost cercetată de tot publicul ales al Sibiuului și de toți binevoitorii și propagatorii scopului nostru. Această expoziție a durat 14 zile. În fine s'au 12 Ianuarie a. c. st. n., ziua fixată pentru tragerea la sorți, care s'a efectuit în localitățile societății de lectură, în prezența și sub controla dlui Stefan Stroia, vice-notar comitatens, ca comisar al autorității politice, conform rezoluțiunii înaltului minister reg. de finanțe de ddo 13 Noemvrie 1884 sub Nr. 70,166. Dintre cele 12,000 sorturi exmise și trimise tuturor colectorilor noștri prelungă epistolele tipărite spre acest scop, s'au vândut 10,514 și au rămas reuniunii 1486. Sorturile nevândute s'au numărat și sigilat decătră comisarul asistent imediat înaintea tragerii la sorți.

Cu ziua de 12 Februarie n. a. c. se împlini termenul fixat pentru reclamarea resp. extradarea obiectelor câștigate; dar' comitetul ținând cont de interesarea și sprijinirea călduroasă a publicului, decise a extrada câștigurile reclamate și după trecerea termenului; unele dintre ele însă totuși au rămas neridicate în favoarea Reuniunii. Aceste alăturându-se la cele câștigate prin sorturile nevândute, și la cele nepuse la sortitură, s'a format earăși un număr considerabil. Deci comitetul, spre a le preface și pre aceste în bani, a decis a ține o licitațiune earăși în localitățile societății de lectură și anume în ziua de event. 4 Martie n., care licitație s'a și ținut aducând un rezultat destul de favorabil.

Computând deci toate sumele la olaltă și adevă:

1. Bani incuși prin expoziție	71 fl. 75 cr.
2. Bani incuși prin vinderea sorturilor	5375 " 99 "
3. Bani incuși prin licitație	479 " 11 "
4. Bani incuși prin contribuiri benevole	93 " 50 "
5. Interese transitorie	41 " 93 "
Venitul brut al loteriei se urcă la cifra de	6062 fl. 28 cr.
Din care subtrăgându-se spesele de	759 " 25 "
Rămâne un venit curat de	5303 " 03 "

Din care sumă numai 289 fl. sunt în restanță. Vădând comitetul împlinite speranțele sale preste așteptare a decis a tipări epistole de mulțumire pentru generoșii donatori, care se vor și trimite în zilele viitoare.

Venim deci și aici a aduce cele mai călduroase și sincere mulțumiri atât zeloșilor noștri colectorii, cari în prima linie au contribuit mult la ajugerea scopului urmărit, cât și generoșilor donatori și tuturor, cari au spriginit cauza noastră cu atâta perseveranță.

Ne împlinim o prea plăcută datorință anunțând onor. adunării generale, că balul din acest an al Reuniunii s'a ținut la 7 Februarie n. Rezultatul moral cât și material a fost splendid. Sântem în drept a dice, că și acum, ca în trecut, balul Reuniunii noastre a fost unul dintre cele dintâi ale sezonului.

Venitul curat al balului se urcă la suma de 290 fl.

Cu deosebită plăcere aducem la cunoștința onor. adunării generale, că d-na Maria Ilieșiu n. Șandor din Rece-Cristur a donat Reuniunii noastre 100 fl. pentru care comitetul i-a dat mulțumită publică și la timpul seu va propune onor. adunării generale de a o numi membă on.

Comitetul mai aduce la plăcuta cunoștință a onor. adunării generale declarațiunile nouelor membre ordinare cu taxe anuale de câte 2 fl. a d-nelor: Alexandra Rusu, Maria Borcia, și Constanța Pop.

Între nouele membre pe viață înregistrăm cu plăcere pe d-na Florentina Manciu n. Mezei preoteasă în Ocolișul-mare, cu suma de 20 fl.

Dl Sabin Piso a donat pe seama școalei noastre o prea frumoasă colecțiune de minerale, cu binevoitoarea promisiune de a o întregi, comitetul i-a exprimat mulțumită atât pe calea diaristică cât și particulară, pentru acest dar.

După aceste ne permitem a aduce cu părere de rău la cunoștința onor. adunării generale că dl comite suprem prin hârtia sa de ddo 27 Nov. 1884 nr. 638, face comitetului cunoscut, că rezoluțiunea înaltului minister de ddo 8 Nov. 1884 nr. 62,305 ca același nu s'a aflat îndemnat a întâri alegerea membrilor onor. din Craiova a d-nelor și d-lor; Adelina Oltean, George P. Constantinescu, Ioan Faur, Ioan Bombăcilă, Elena Pamfilie, Elisa Chetian, Octavian M. Străjan și Iuliana Pop.

Facem cunoscut onor. adunării generale că în urma venitului loteriei devenind mai favorabilă, starea materială a reuniunii, comitetul în ședința sa de ddo 1 Martie st. n. a absolvat pre doamna preșidentă de a mai prevedea și de aci înainte pe dsoară directoare a școalei noastre cu vîptul, urcând salariul directoarei la cifra de 70 fl. la lună, începând cu 1 Martie st. n., spre a-și procura însași din această sumă prelungă celelalte și vîptul. Pentru care comitetul cere un credit suplimentar de 250 fl. la budgetul anului curent.

Ne permitem a aduce la cunoștința onoratei adunării generale ca numărul membrilor de astăzi este următorul: fundatori 2, ordinari cu taxa pe viață 23, ordinari cu taxa anuală 115, ajutători cu taxa pe viață 26, ajutători cu taxa anuală 50.

Ear' averea reuniunii se urcă la circa 10,000 fl.

Încheiând, comitetul își ia voie a face următoarele propuneri:

I. A da absolutor comitetului pentru rațiociniile anului 1884.

II. A da indemnizare pentru suma de 81 fl. 50 cr. cu care s'a trecut la salariile profesorilor preste suma preliminară în budgetul anului 1884.

III. A încuviința un credit suplimentar de 250 fl. la budgetul anului curent.

IV. A numi pe dna Maria Ilieșiu născută Șandor din Rece-Cristur membră onorată a reuniunii.

Dat din ședința comitetului dela 24 Februarie (8 Martie) 1885.

Maria Cosma m. p.,
preșidentă.

Anastasia Toma m. p.,
secretară.

Posta ultimă.

Belgrad, 12 Martie n. Bandele de Arnăuți au pus mâna pe Prizrend; o parte a orașului a ars cu totul. Insurrecțiunea se lățește tot mai tare.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEL.”

Budapesta, 13 Martie n. Casa deputaților. Continuându-se desbaterea specială asupra proiectului de lege pentru pensionare s'a primit §. 25: pensionarea ministrilor și a secretarilor de stat, prin votare nominală cu 112 contra 96 voturi.

Director: **Ioan Slavici.**

Redactor responsabil: **Cornel Pop Păcurar.**

Extrase din foaia oficială.

Licitațiuni:

- În 13 Martie a. c. mobilele lui Ioan Balló de către judecătoria cercuală din Chișineu în comuna Vadász-Körös (com. Aradului).
- În 14 Martie a. c. articoli de prăvălie ai lui Nicolae Illits de către judecătoria cercuală din Arad (în Strada Petőfi Nr. 1).
- În 28 Maiu a. c. realitățile lui Mihail Rosenfeld la judecătoria cercuală reg. din D.-St.-Mărtin.
- În 14 Aprilie a. c. realitățile lui David Pollacsek la judecătoria cercuală reg. din Tâșnad.
- În 28 Martie a. c. imobilele vîd. Iosif Nyiszton la tribunalul reg. din Oradea-mare.

Edicte:

- Din partea tribunalului din Timișoara se provoacă toți aceia, cari au oare-cari drepturi de ereditate la realitățile lui Nicolae Folea din Sirbova a 'și-le insinua în 45 de zile.
- Din partea judecătoriei cercuale din Sighișoara se provoacă toți aceia, cari au oare-cari drepturi de pretensiune la averea lui Ioan Schwarz, a 'și-le insinua în 45 de zile.
- Din partea tribunalului reg. din Timișoara se provoacă toți aceia, cari au oare-cari drepturi de ereditate la realitățile reposatului Faue Kuzmann, a 'și-le insinua în 45 de zile.
- Din partea tribunalului din Oradea-mare se provoacă toți aceia, cari au oare-cari drepturi de ereditate la averea reposatei Iuliana Birizdo, a 'și-le insinua în 45 de zile.

Concursuri:

- Un post de concipient-adj. la tabla regească din Murș-Ōsorheiu. Concursurile sînt a se trimite în 4 săptămîni la presiul tablei reg. de aci.
- Două posturi de servitori la direcțiunea financiară reg. din Seghedin. Concursurile sînt a se trimite pînă în 25 Aprilie a. c. la direcțiunea financiară reg. de aci.

Seiri economice.

Starea sîmînturilor în Ardeal.

(Urmare și fine.)

În comitatul Tîrnavei-mici, în cercurile: Hususău, Elisabetopol și în altele, sîmînturile din cauza recei și înghețoasei temperaturi, nici acum încă nu au putut porni spre dezvoltare și chiar nici lucrările de primăvară nu s'au putut începe; între vite nu domnesc nici o boală epidemică, afară de aceea, ce bîntuie între oi.

În comitatul Cojocnei, și anume în cea mai mare parte a cercurilor, sîmînturile din cauza temperaturii friguroase și reci, au suferit foarte mult, cu deosebire cele tîrîfi; în multe ținuturi s'au și început deja lucrările de primăvară.

În comitatul Murș-Turda, în cele mai multe cercuri temperatura e cu totul rece, deși peste și se mai domoiesc, preste noapte înghețată de nou, despre sîmînturile de toamnă, ce atinge dauna înghețului, nu sînt informațiuni sigure; aci încă prin cele mai multe ținuturi lucrările de primăvară s'au început și continuă.

În comitatul Tîrnavei-mari, prin cercurile: Cohalm și în altele în zilele mai din urmă temperatura s'a domolit, ce a și făcut bună impresiune asupra sîmînturilor, cari pînă acum nu au suferit daune însemnate, dar' în unele ținuturi șoarecii au cauzat daune foarte considerabile.

În comitatul Sibiuului, în cercurile: Seliște, Cîsnădia și în altele temperatura e umedă și domoală, sîmînturile sînt lipsite cu totul de pături de zăpadă, sînt altcum în stare bună; lucrările de primăvară sînt începute.

În cele mai multe ținuturi ale comitatului Selagiun temperatura e schimbăcioasă, aratul de primăvară s'a început, ba chiar în unele locuri și sîmîntul e în curgere, însă înghețurile aceste din urmă au oprit pe mulți dela această muncă, și acum earăși numai cu căratul gunoierului se ocupă; sîmînturile încep frumos a înverși, ce de sigur arată, că înghețurile nu au cauzat daune însemnate.

În comitatul Solnoc-Dobăca, în cercurile: Gherla, Hlonda-mare, Dej, Lăpușul-unguresc și în altele sîmînturile — atât cele timpurii, cât și cele tîrîfi — se desvoltă frumos, cu deosebire temperatura favoritară le îndeamnă spre dezvoltare și astfel se susține și speranța muncitorilor; despre lipsa de nutreț sînt plîngerii generale, tot astfel despre stricarea enormă a cucuruzului, oile ici-colo mor de epidemie, altcum animalele sînt sănătoase.

În comitatul Turda-Arieș, și anume în cele mai multe ținuturi sîmînturile de toamnă — fiind și temperatura favoritară — s'au desvoltat de minune, temperatura a înlesnit cu deosebire ocupațiunile de primăvară, cari însă de pe la mijlocul lui Februarie — devenind temperatura mai aspră — au dat mult îndrîc; nutrețul pentru vite e îndestulitor; starea sanitară a animalelor încă e mulțumitoare.

În ținuturile din comitatul Odorheiu sîmînturile sînt în desvoltare mulțumitoare, temperatura, cu puține excepțiuni, e favorabilă, starea sanitară a animalelor încă e îndestulitoare.

După rapoartele oficiale sosite ministerului de agricultură, industrie și comerț, sîmînturile de toamnă — abstrăgînd daunele puțin căsunate din partea înghețului prin unele părți ale Ungariei-de-sus și ale Ardealului, mai departe în comitatele Heves, Arad și Vas precum și în ținuturile Fiumane — din cauza temperaturii domoale, s'au îmbunătățit mult, astfel că sîmînturile — luând în considerare acest timp favorabil — sînt în general îndestulitoare.

Lucrările de primăvară în ținuturile de sus încă numai prin unele locuri s'au pornit, o mare parte a economilor sînt ocupați numai cu cărarea gunoierului, în celelalte părți ale țerii din contră sîmîntul de primăvară e în curgere.

Rapițe însă înghețurile de noapte i-au stricat foarte mult. Despre lipsa de nutreț cu deosebire se plîng în părțile de sus ale țerii. Șoarecii și insectele au cauzat daune

foarte considerabile prin ținuturile de dincolo de Dunăre și în părțile de sus.

Starea sanitară a vitelor în general e îndestulitoare, în părțile ardelenne prin unele locuri e simțită foarte între oi boala de epidemie. Sporirea mieilor în țeara întregă se poate numi de mulțumitoare.

Prime de exportățiune în România. În curînd Ministerul de finanțe al României va înainta în desbaterea Camerei, un proiect de lege pentru acordare de prime spiriturilor ce s'ar exporta pentru străinătate. Proiectul conține și o ușoară urcare a taxei pentru fabricațiunea spiriturilor.

Astfel taxa e fixată la 4 bani de grad, ear' prima de exportățiune la 2 bani.

Nouele construcțiuni de căi ferate în România. Linia Tirgu—Ocna—Moinesci. Necesitatea construirii unei căi ferate dela Tirgu—Ocna la Moinesci a fost recunoscută de mult, și de aceea prin legea din Aprilie 1881, prin care s'a autorizat construcțiunea liniei Adjud—Ocna s'a și prevădut că, după terminarea acestei linii, se va urma cu prelungirea ei pînă la Moinesci.

Astăzi linia Adjud—Ocna fiind terminată și pusă în exploatare, necesitatea prelungirii ei pînă la Moinesci se simte și mai mult, pe de o parte pentru a spori traficul ei, care astăzi este foarte slab, ear' pe de alta pentru a deschide un debușeu bogatelor producțiuni din acele regiuni.

În considerație dar' că necesitatea construcției acestei linii a fost recunoscută deja de corpurile legiuitoare, credem de prisos a mai desvolta din nou însemnatele avantaje, ce ar pleda în favoarea ei.

Lungimea acestei linii fiind de 25 kilometri și socotind a 120.000 lei de kilometru, suma necesară ce s'a prevădut în proiect, va fi 3 milioane lei.

Linia Pitești—Curtea-de-Argeș. Necesitatea înființării acestei linii era de mult reclamată de interesele comerțului. În adevăr atît orașul Curtea-de-Argeș, cât și toată regiunea de pe valea Argeșului și Topolog, este închisă cu totul, neavînd alt mijloc de comunicație cu centrurile cele mari ale țerii decît o șosea rău întreținută din cauza lipsei de mijloace. Construcțiunea unui drum de fer în această direcție va avî de rezultat, pe lîngă sporirea traficului pe liniile principale, și înlesnirea și exploatarea însemnatelor producțiuni din localitate, precum lemne de foc, lemne de construcție, var, peatră de construcții, scînduri și alte industrii, ce ar pute lua un avînt puternic prin aceasta.

Lungimea acestei linii este pe 40 kilometri și socotind a 60.000 lei de kilometru, costul total va fi de 2.400.000 lei.

Linia Tirgoviste—Laculete—Băile—Pucioasa. Este chemată avînd a deservi mai întăiu fabrica de praf de pușcă dela Laculete, și apoi Băile-Pucioasa cu toate localitățile din acea direcțiune.

Această linie are o lungime de 23 kilometri, cari socotiți a 60.000 lei de kilometru, face 1.380.000 lei.

Linia Peatra—Tarcău. Este o prelungire a liniei Bacău—Peatra, și are de scop a înlesni transporturile diferitelor producțiuni din localitate, și mai cu seamă exploatarea carierelor dela Tarcău, cari sînt recunoscute pentru calitatea materialelor ce conțin și sînt singurele, cari dau o peatră bună de construcțiune.

Lungimea acestei linii este de 26 kilometri, cari socotite a 60.000 lei de kilometru, dau suma de 1.560.000 lei.

„Curierul financiar“.

Piața din Mediaș, 12 Martie. Grâu hectolitra fl. 5.75 pînă fl. 6.—; grâu mestecat fl. 4.50 pînă fl. 4.80; sîcarea fl. 3.50 pînă fl. 3.70; orșul — pînă fl. —; ovîsul fl. 2.40 pînă fl. 2.50; cucuruzul fl. 3.— pînă fl. 3.50; semînta de cânepă fl. 6.— pînă fl. 6.50; crumpenele fl. 1.50 pînă fl. 1.80; mîlăiul hectolitra fl. 14.— pînă fl. —; mazerea fl. — pînă fl. —; fasolea fl. 4.— pînă fl. 4.50; lîntea fl. — pînă fl. —; chimînul (sîcîreanu) fl. 40.— pînă fl. —; sîu brut 100 kilograme fl. 30.— pînă fl. 36.—; lumini de sîu vîrsate fl. 54.— pînă fl. —; unsorarea de porc fl. 65.— pînă fl. 70.—; slîmina fl. 55.— pînă fl. 60.—; cânepa fl. 42.— pînă fl. 44.—; fînul fl. 1.70 pînă fl. 1.90; sîpunul 100 bucăți fl. 26.— pînă fl. 36.—; spiritul gradul 10 cr.; carnea de vită kilo 44 pînă — cr.; carnea de vitel 40 pînă 44 cr.; carnea de porc 48 cr.

Tîrgul de rimători în Steinbruch. În 11 Martie n. s'a notat: unguresci bîtrîni grei 43.— cr. pînă 44.— cr., unguresci grei, tineri 46.— cr. pînă 46.1/2 cr., de mijloc 45.— cr. pînă 46.— cr., ușori 44.— cr. pînă 45.— cr., marfă țerănească, grea 44.— cr. pînă 45.— cr., de mijloc 43.— cr. pînă 44.— cr., ușoară — cr. pînă — cr., romînesci de Bakony, grei 46.— cr. pînă 47.— cr., transito de mijloc — cr. pînă — cr., transito ușori — cr. pînă — cr., transito sîrbesci, grei 44.— cr. pînă 45.— cr., transito de mijloc 44.— cr. pînă 45.— cr., transito ușori 43.— cr. pînă 44.— cr., îngrășați cu ghindă — cr. pînă — cr. per 4% cumpeniți la gară.

Cursul la bursa de mîrfuri în Budapesta dela 12 Martie st. n.

Grâu (din Banat): 72—75 Kilo fl. — pînă — 76—81 Kilo fl. — pînă —, (lîngă Tisza) 72—75 Kilo fl. — pînă —, 76—81 Kilo fl. 8.20 pînă 8.75, (de Pesta) 72—75 Kilo fl. — pînă —, 76—81 Kilo fl. 8.10 pînă 8.65, (de Alba-Regală) 72—75 Kilo fl. — pînă —, 76—81 Kilo fl. 7.90 pînă 8.45, (de Bacsa) 72—75 Kilo fl. — pînă —, 76—81 Kilo fl. — pînă —, (din Ungaria de nord) 72—75 Kilo fl. — pînă —, 76—81 Kilo fl. 7.90 pînă 8.40.

Sîcarea (ungurească) 70—72 Kilo fl. 7.20 pînă 7.60.

Orș (nutreț): 60—62 Kilo fl. 6.05 pînă 7.10; (de berărie) 62—64 Kilo fl. 7.20 pînă 9.60.

Ovîs (unguresc) 37—40 Kilo fl. 6.05 pînă 7.10.

Cucuruz (de Banat): dela fl. 5.65 pînă 5.75; de alt soi fl. 5.60 pînă 5.65.

Rapița fl. 11.50 pînă 12.75; de Banat fl. 11.25 pînă 12.—.

Mîlăiul (unguresc): fl. 5.80 pînă 6.25.

Timpul de furnisare.

Grâu (primăvară) 75 Kilo fl. 8.15 pînă 8.17 (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 8.65 pînă 8.67.

Sîcarea (primăvară) — Kilo fl. 5.71 pînă 5.73.

Cucuruzul (Maiu—Iunie) fl. 5.75 pînă 5.77.

Rapița (August—Septembrie) fl. 12.1/2 pînă 12.1/8.

Spirit (brut) 100 L. fl. 26.50 pînă 27.—.

Bursa de Budapesta

din 12 Martie st. n. 1885.

Renta de aur ung. 6%	—
" " " 4%	99.—
" " hîrtie 5%	93.95
Împrumutul căilor ferate ung.	147.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	99.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	122.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	110.25
Bonuri rurale ung.	103.—
" " cu cl. de sortare	103.—
" " bînzăne-timișene	102.50
" " cu cl. de sortare	102.50
" " transilvane	102.50
" " croato-slavone	102.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	98.75
Împrumut cu premiu ung.	119.25
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	119.25
Renta de hîrtie austriacă	83.50
" " argint austriacă	84.—
" " aur austriacă	109.25
Losurile austr. din 1860	139.50
Acțiunile băncii austro-ungare	867.—
" " de credit ung.	309.75
" " " austr.	301.20
Argintul	—
Scrisuri fonciari a le institut. de cred. și ec. „Albina“	101.—
Galbeni împărătesci	5.79
Napoleon-d'ori	9.78
Mărci 100 imp. germane	60.45
Londra 10 Livres sterlinge	124.25

Bursa de Viena

din 12 Martie st. n. 1885.

Rentă de aur ung. 6%	—
" " " 4%	98.95
" " hîrtie 5%	93.90
Împrumutul căilor ferate ung.	147.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	99.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	123.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	110.75
Bonuri rurale ung.	102.75
" " cu cl. de sortare	102.75
" " bînzăne-timișene	102.75
" " cu cl. de sortare	102.—
" " transilvane	102.—
" " croato-slavone	102.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	—
Împrumut cu premiu ung.	119.25
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	119.25
Rentă de hîrtie austriacă	83.45
" " argint austriacă	83.90
" " aur austriacă	108.80
Losurile austr. din 1860	139.80
Acțiunile băncii austro-ungare	866.—
" " de credit ung.	310.25
" " " austr.	301.80
Argintul	—
Galbeni împărătesci	5.81
Napoleon-d'ori	9.80 1/2
Mărci 100 imp. germane	60.55
Londra 10 Livres sterlinge	124.35

Bursa de București.

Cota oficială dela 12 Martie st. n. 1885.

Renta amort. (5%)	Cump.	94.—	vînd.	95.—
" Rur. conv. (6%)	"	91.—	"	91.—
Act. de asig. Dacia-Rom.	"	293.—	"	293.—
Banca națională a României	"	1199.—	"	1260.—
Împr. oraș. București	"	32.—	"	32.—
Credit mob. rom.	"	190.—	"	—
Act. de asig. Națională	"	210.—	"	220.—
Scrisuri fonciare urbane (5%)	"	83.1/2	"	—
Societ. const.	"	235.—	"	236.—
Schimb 4 luni	"	—	"	30.—
Aur	"	12.1/4	"	12.40

Concurs.

[184] 2—3

Postul sistemizat de vice-notar la notariatul cercual Săcel, Aciliu și Mag cu locuința în Săcel, devenit vacant prin moarte, este a se întregi prin alegere.

Venitele sînt:

1. Salar 300 fl. v. a.
2. Cuartir natural sau pausal co-rîspunător.
3. Competențele regulate pentru lucrări private.

Competenții, cari posed calificațiunea legală și pot documenta cunoscînța limbei maghiare și române sîși însinue la subscrisul cererile lor bine instruate cel mult pînă în **27 Martie 1885.**

Alegerea se va îndeplini în **28 l. c.**

Seliște, în 9 Martie 1885.

Pretorul cercului.

Vasile Ardelean,

maestru tîmplar.

Strada Urezului Nr. 27.

se recomandă on. public cu tot felul de lucruri de tîmplărie cu prețurile cele mai moderate.

[131] 2

Îmi permit de a face înscințare cumc'a produc însumi

Oțet și esență de oțet

fără nici un adaus stricăcios și mă rog la trebuință a ve convinge despre calitatea curată și preferabilă de acest fabricat indigen.

[130] 2

Cu stimă

Frideric Gulielmu Loew,

Sibiu: Sagthor, Bauholzplatz Nr. 3.

Serioasă

Desfacere totală

la

Samuil Stengel în Sibiu.

După inventura din urmă terminată, după o reînnoită reducțiune deservită a prețurilor mărfurilor mult sub spesele proprii și cu intenția hotărîtă de a disolva cu totul prăvălia în timp cât se poate mai scurt, mărfurile toate numai nou și solid lucrate preste tot și ținute curat, precum și mobilierul bolții se vînd cu prețuri de inventură de minune eftine, dar' fixe.

Cu deosebire sînt a se releva: Perii de haine, de cap și de dinți; pepteni de frisar, dese și de pus, oglinzi de mîna și de călătorie, portofoliuri și portii-gare, bricege, foarte fine, tacămuri și foarfeci, chibritelnițe, cele mai fine lanțuri de ciasorinice, și alte giuvaeruri pentru bărbați și dame, colivii de păsări, paniere pentru dame, pervazuri de fotografie, corturi de ploaie și bastoane, armonice, precum și un asortiment bogat de mărfuri de galanterie, de parfumerie și de jucării pentru copii, apoi mobile de boltă, precum 4 bucăți de dulapuri mari de sticlă cu câte 3 uși de împins, 7 bucăți de dulapuri de sticlă cu uși cu două aripi, cu socluri și cu 40 de fioace, 2 bucăți de dulapuri mari de sticlă cu 32 de fioace late, 2 bucăți de mese lungi de țarabă cu 26 de fioace, 2 bucăți etagere de colț, 7 bucăți stelagiuri deschise cu împărțituri și cu pîrete, 6 bucăți de lampe de masă și de acățat etc. etc.

Deoarece-ce o astfel de ocaziune la cumpărarea cea mai eftină foarte arareori se ivesce și față cu regiile foarte mari nu poate ține decît **timp foarte scurt**, e foarte recomandabil a-și face oare-care proviziune din articoli de sus.

[125] 3—6